

KØBENHAVNS KOMMUNE
Socialforvaltningen
Center for mål og rammer

NOTAT

Til Socialudvalget

06-07-2012

Bilag 4: Omtalte principafgørelser fra Ankestyrelsen

Sagsnr.
2012-88950

Dokumentnr.
2012-533095

Alle principafgørelser fra Ankestyrelsen, der er omtalt i forudgående bilag, er fremlagt i den rækkefølge, som de omtales.

**Mål- og Rammekontor
for Voksne**

Bernstorffsgade 17
1592 København V

EAN nummer
5798009683052

Kontanthjælp - tilbagebetalingspligt - forudseelig udgift

A-30-03

Status: Gældende

SM A-30-03

Afgørelse truffet af: Den Sociale Ankestyrelse	Afgørelsesdato:	SM uds. dato:	Meddelelsesnr.:
J.nr. 2000616-02	18-07-2003	03-09-2003	SM A-30-03

Meddelelse om: kontanthjælp - tilbagebetalingspligt - forudseelig udgift**Lov:** lov om aktiv socialpolitik - lovbekendtgørelse nr. 709 af 13. august 2003 - § 93 - § 81**Resumé:**

Der var ikke grundlag for at yde hjælp til husleje, vægtafgift, ulykkesforsikring og familieforsikring samt telefonabonnement, da disse udgiftsposter ikke kunne anses for at være rimeligt begrundede enkeltudgifter, der ikke kunne forudses. Udgifterne kunne ikke anses for at være af helt afgørende betydning for ansøgeren eller familiens livsførelse.

Der kunne ikke pålægges tilbagebetalingspligt for den bevilgede hjælp da der ikke kunne kræves tilbagebetaling af hjælp, som der ikke var grundlag for at bevilge.

Sagsfremstilling:

En ansøger, som var blevet arbejdsløs og som modtog arbejdsløshedsdagpenge søgte om hjælp til husleje, vægtafgift, ulykkesforsikring og familieforsikring samt telefonabonnement. Ægtefællen var overgået til folkepension.

Ansøgningen var begrundet i ægtefællens sygdom (diabetes og kræft) og udgifter i forbindelse hermed, såsom diabetikerkost og transportudgifter mellem hjem og Rigshospitalet og mellem hjem og forskellige institutioner som Kræftens Bekæmpelse for at få råd og vejledning. Det oplystes, at ansøgeren nyligt havde haft udgifter i forbindelse med uddannelse.

Kommunen bevilgede hjælp efter § 81 til det ansøgte med tilbagebetalingspligt efter § 93, stk.1,nr.1.

Kommunen begrundede afgørelsen med, at ansøgeren og ægtefællen ellers ville blive sat ud af boligen. Ansøgeren vurderedes desuden at have behov for telefon og forsikringer på grund af ægtefællens kræftlidelse. Endvidere vurderedes det, at ansøgeren havde behov for bil, idet hun arbejdede for et vikarbureau, og derfor havde brug for bilen til at komme rundt.

Kommunen havde i journalen noteret, at ægtefællen fik tilskud til merudgifter til diabeteskost som pensionist, og at amtet dækkede kørsel til og fra Rigshospitalet. Det var desuden noteret, at ansøgeren havde anført, at udgifterne ikke blev dækket fuldt ud.

Der forelå ingen oplysning om, at ansøgeren havde indtægt ved eget arbejde.

Kommunen begrundede ifølge journaloplysninger tilbagebetalingspligten med, at familien selv havde sat sig i den økonomiske situation, som den var i nu, fordi familien havde lejet en bolig, som kostede 6.400 kr. inklusive el og varme pr. måned. Dette havde parret ikke økonomi til at klare i perioder, hvor ansøgeren var arbejdsløs. Det vurderedes derfor, at parret havde udvist uforsvarlig økonomi, fordi de med hensyn til deres økonomi burde have taget højde for en situation, hvor hustruen var arbejdsløs. Hjælpen blev derfor ydet med tilbagebetalingspligt efter aktivlovens § 93, stk.1, nr. 1.

Det var oplyst, at parret 3 gange tidligere indenfor for ca. 16 måneder havde søgt om og fået bevilget hjælp til forskellige faste udgifter. Kommunen havde ydet hjælpen med tilbagebetalingspligt efter aktivlovens § 93, stk.1, nr. 1.

Nævnet tiltrådte kommunens afgørelse om hjælp til det ansøgte efter aktivlovens § 81.

Nævnet lagde ved sin afgørelse til grund, at kommunen havde vurderet, at ansøgeren opfyldte betingelserne for at få bevilget hjælp til det ansøgte efter aktivlovens § 81.

Nævnet fandt ud fra sagens oplysninger ikke anledning til at ændre kommunens skønsmæssige vurdering, hvorefter ansøgeren havde udvist uforsvarlig økonomi.

Nævnet lagde vægt på, at ansøgeren flere gange siden oktober 2000 havde haft problemer med at betale sine faste løbende udgifter som husleje, el, varme, forsikringer mv., og at ansøgeren tre gange tidligere havde fået bevilget hjælp fra kommunen til betaling af disse udgifter.

Nævnet lagde desuden vægt på, at ansøgeren efter at hun i 2000 blev arbejdsløs, ikke havde indrettet sin økonomi efter husstandens indtægter.

Ansøgeren klagede over, at kommunen havde pålagt tilbagebetalingspligt for hjælpen.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, om udgifter til betaling af husleje, telefonabonnement, vægtafgift og forsikringer er udgifter, der kan ydes hjælp til efter aktivlovens § 81, og om det er udtryk for uforsvarlig økonomi, at familien ikke har indrettet økonomien på, at den økonomiske situation har ændret sig.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at ansøgeren ikke var berettiget til hjælp efter aktivlovens § 81, til udgifter på i alt 9.161 kr. til husleje, vægtafgift, ulykkesforsikring og familieforsikring samt telefonabonnement. Ansøgeren skulle dog ikke tilbagebetale den hjælp, der var ydet til disse udgifter.

Begrundelsen for, at ansøgeren ikke havde været berettiget til hjælpen var, at udgiftsposteren ikke kunne anses for at være rimeligt begrundede enkeltudgifter, der var opstået som følge af behov, der ikke havde kunnet forudses. Hertil kom, at afholdelsen af udgifterne ikke kunne anses for at være af helt afgørende betydning for ansøgerens eller familiens livsførelse, således at der efter en konkret vurdering undtagelsesvis kunne ydes hjælp hertil, selv om udgifterne kunne forudses.

Ved vurderingen af om der havde været tale om forudsigelige udgifter lagde Ankestyrelsen vægt på, at der var tale om tilbagevendende faste udgifter, som ansøgeren burde have taget højde for i sin budgetlægning. Ved vurderingen af om udgifterne havde været af helt afgørende betydning for ansøgerens eller familiens livsførelse, lagde Ankestyrelsen vægt på, at ansøgeren flere gange tidligere inden for de foregående ca. 16 måneder havde fået hjælp efter aktivlovens § 81 til løbende faste udgifter, og derfor forelå der ikke en sådan undtagelsessituation, som loven havde forudsat.

Begrundelsen for afgørelsen om, at ansøgeren ikke kunne pålægges tilbagebetalingspligt efter aktivlovens § 93, stk.1, nr. 1, for den bevilgede hjælp var, at der ikke kan kræves tilbagebetaling af hjælp, som der ikke var grundlag for at bevilge.

Enkeltudgifter - social begivenhed - ændring i forholdene - førtidspension

73-12

Status: Gældende

(73-12)

Afgørelse truffet af:	Afgørelsesdato:	Uds. dato:	Nummer:	J.nr.
Ankestyrelsen	07-03-2012	27-03-2012	73-12	2100001-12

Principafgørelse om: enkeltudgifter - social begivenhed - ændring i forholdene - førtidspension**Lov:** Lov om aktiv socialpolitik - lovbekendtgørelse nr. 190 af 24. februar 2012 - § 81**Resumé:**

Førtidspensionister, der er tilkendt pension efter førtidspensionsreformen i 2003, har mulighed for at søge om hjælp til enkeltudgifter efter aktivloven.

Det at være førtidspensionist giver dog ikke i sig selv ret til hjælp til enkeltudgifter.

Hvis førtidspensionisten har været ude for ændringer i sine forhold, tager kommunen konkret stilling til, om der er grundlag for at yde hjælp til den ansøgte enkeltudgift.

Afgørelse:

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse i sag om, hvorvidt modtagelse af førtidspension i sig selv er en social begivenhed i forbindelse med ansøgning om enkeltudgifter.

Resultatet er

- NN er ikke berettiget til hjælp til enkeltudgifter
- At være førtidspensionist er ikke i sig selv en social begivenhed

Vi ændrer således afgørelsen fra Det Sociale Nævn i Statsforvaltningen YY.

Begrundelsen for afgørelsen

Ankestyrelsen finder ikke grundlag for at tilsidesætte det konkrete skøn, kommunen har foretaget i nærværende sag.

Førtidspensionister, der er tilkendt pension efter førtidspensionsreformen i 2003, har mulighed for at søge om hjælp til enkeltudgifter efter aktivlovens § 81.

En førtidspensionist er ikke automatisk berettiget til at modtage hjælp til enkeltudgifter, alene fordi vedkommende er førtidspensionist. Alle betingelser i reglen skal være opfyldt.

Det betyder, at førtidspensionisten på ansøgningstidspunktet skal have været ude for ændringer i sine forhold for at kunne søge om økonomisk hjælp til enkeltydelser.

Herefter kan hjælpen normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses. Kommunen kan dog efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse.

Vi har ved afgørelsen lagt vægt på, at det fremgår af bemærkningerne til lovændringerne i forbindelse med førtidspensionsreformen, at førtidspensionister efter den nye ordning ikke kan søge om personligt tillæg, sådan som førtidspensionister efter den gamle ordning kan. Der er dermed ikke mulighed for at få dækket enkeltudgifter efter pensionslovgivningen.

Det fremgår endvidere af Beskæftigelsesministeriets vejledende skrivelse af 4. april 2001 om blandt andet førtidspensionsreformen, at den supplerende hjælp, førtidspensionister kan søge fra kontanthjælps-systemet, er under de samme betingelser, som gælder for kontanthjælpsmodtagere.

Social- og Integrationsministeriet har i vejledende udtalelse af 11. januar 2012 udtalt, at det at modtage førtidspension ikke i sig selv er en social begivenhed. Hvis førtidspensionisten kommer ud for ændringer i sine forhold, kan der ydes hjælp til uforudsete udgifter. Hvorvidt der er tale om en uforudset udgift, som vil kunne dækkes efter aktivlovens § 81, vil således bero på en konkret vurdering af pensionistens forsørgelsesgrundlag, rådighedsbeløb, formue og leveforhold i øvrigt.

Bemærkninger til klagen

A Kommune har oplyst, at anken alene vedrører det, at nævnet finder, at det at modtage førtidspension efter 2003 i sig selv er en social begivenhed, og at ansøgningen derfor skal realitetsbehandles efter § 81.

Vi henviser til vores begrundelse for afgørelsen.

Oplysninger i sagen

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- De oplysninger, som forelå da Det Sociale Nævn traf afgørelse i sagen
- Det Sociale Nævns afgørelse af 1. februar 2011
- Klagen til Ankestyrelsen af 24. februar 2011
- Det Sociale Nævns genvurdering
- Vejledende udtalelse af 11. januar 2012 fra Social- og Integrationsministeriet

Kommunen gav afslag på økonomisk hjælp, da borgeren ikke har været udsat for en social begivenhed.

Det Sociale Nævn traf afgørelse om hjemvisning. Nævnet vurderede, at ansøger havde været ude for ændringer i sine forhold (?social begivenhed?). Kommunen skulle foretage en økonomisk vurdering.

Nævnet lagde vægt på, at ansøger modtager førtidspension efter 2003. Førtidspension må betragtes som en udefra kommende ændring af borgerens forhold, som har betydning for dennes evne til at forsørge sig selv.

Kommunen har klaget over nævnets afgørelse.

Kommunen skriver i sin klage, at den alene anker over, at nævnet finder, at det at modtage førtidspension efter 2003 i sig selv er en social begivenhed, og at ansøgningen derfor skal realitetsbehandles efter § 81.

Kontanthjælp - uforsvarlig økonomi - enkeltudgift - forudsigelige udgifter

A-5-03

Status: Gældende

SM A-5-03

Afgørelse truffet af: Den Sociale Ankestyrelse	Afgørelsesdato:	SM uds. dato:	Meddelelsesnr.:
J.nr. 2000044-02	19-02-2003	04-04-2003	SM A-5-03

Meddelelse om: kontanthjælp - uforsvarlig økonomi - enkeltudgift - forudsigelige udgifter**Lov:** lov om aktiv socialpolitik - lovbekendtgørelse nr. 125 af 25. februar 2003 § 81**Resumé:**

En kvinde havde gennem længere tid vist en fuldstændig mangel på evne til at administrere sin økonomi. Hun modtog gentagne gange hjælp til betaling af bl.a. husleje, fordi hun brugte sine penge til andre ting.

Kommune var derfor berettiget til at standse for yderligere hjælp til huslejerestance og andre restancer, selv om hun havde et mindreårigt barn hos sig.

Ankestyrelsen lagde vægt på at udgifterne var forudsigelige, og at der efter loven kun undtagelsesvist kan ydes hjælp hertil.

Sagsfremstilling:

En kvinde med en mindreårig hjemmeboende søn ansøgte kommunen om hjælp til betaling af huslejerestance, el-restance, betaling for gas og andet, i alt ca. 15.000 kr. Hun var ude af stand til at betale disse udgifter, da hun var uden midler. Det fremgik af kommunens journal at kvinden adskillige gange tidligere havde modtaget akut hjælp, da hun havde meget svært ved at administrere sin økonomi. I året forud for den seneste ansøgning havde hun modtaget over 30.000 kr. i hjælp, selv om hun i perioder var i arbejde til normal løn.

Kommunen gav afslag på hjælpen og henviste hende til at indgå en administrationsaftale med kommunen. Det ønskede hun ikke.

Kvinden klagede til det sociale nævn, som pålagde kommunen at yde hjælpen. Nævnet lagde vægt på at betaling af udgifterne var af helt afgørende betydning for ansøgers og hendes søns livsførelse, især fordi der var fare for at de blev sat ud af lejligheden.

Da udgifterne var forudsigelige, bestemte nævnet at hjælpen blev givet med tilbagebetalingspligt.

Kommunen klagede over afgørelsen til Ankestyrelsen.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, i hvilket omfang der kan ydes hjælp til udgifter, der er forudsigelige, men af afgørende betydning for ansøgers livsførelse.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt at kommunen var berettiget til at standse for yderligere hjælp.

Begrundelsen var, at kvinden gennem meget lang tid, havde modtaget hjælp til betaling af udgifter, som hun enten burde have betalt af sin løn eller af den modtagne kontanthjælp.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at hjælp efter aktivlovens § 81 kun helt undtagelsesvist kan ydes til udgifter, der er forudsigelige.

Ankestyrelsen ændrede således det sociale nævns afgørelse.

Kontanthjælp - forsørgelsesudgifter - rimeligt begrundede enkeltudgifter - fradrag i kontanthjælp - fravær uden rimelig grund

A-19-02

Status: Gældende

SM A-19-02

Afgørelse truffet af: Den Sociale Ankestyrelse**Journalnummer:** J.nr. 200051-02**Afgørelsesdato:** 29-05-2002**Udsendelsesdato:** 02-07-2002**Meddelelse om:** kontanthjælp - forsørgelsesudgifter - rimeligt begrundede enkeltudgifter - fradrag i kontanthjælp - fravær uden rimelig grund**Lov, Bek., cirk. etc.:** lov om aktiv socialpolitik - lovbekendtgørelse nr. 614 af 26. juni 2001, § 81**Resumé:**

En kontanthjælpsmodtager havde ikke ret til økonomisk hjælp til dækning af forsørgelsesbehov opstået som følge af fradrag i kontanthjælpen på grund af fravær uden rimelig grund fra aktivering.

Begrundelsen var, at behovet for hjælp til forsørgelse ikke kunne anses for en rimeligt begrundet enkeltudgift, da behovet for hjælp var en konsekvens af ansøgerens fravær uden rimelig grund fra aktivering.

Sagsfremstilling:

Kontanthjælpsmodtageren begyndte den 13. august 2001 på et aktiveringsprojekt. I ugerne 43-46 i 2001 var hun i følge projektets fremmødeprotokoller fraværende uden grund i 6 dage og 2 timer.

Udbetalingen af kontanthjælp for december måned blev som følge heraf reduceret med 30 % efter § 39, stk. 1 og 2 i aktivloven. Det fremgik i øvrigt af kommunens journalark, at der ved tidligere udeblivelse fra aktivering uden grund var foretaget fradrag i kontanthjælpen.

Modtageren oplyste i forbindelse med sin klage, at hun havde fået udbetalt 3.800 kr. i kontanthjælp, og at hun havde afholdt 3.600 kr. til husleje, idet hun ikke var klar over, at der kun ville komme et reduceret beløb til udbetaling.

Nævnet fandt, at kommunen ikke kunne afslå at yde akut hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter efter aktivlovens § 81.

Nævnet begrundede afgørelsen med, at modtageren var uden midler til forsørgelse for resten af december 2001. Hun var derfor berettiget til den mest nødvendige hjælp, som kunne dække dette akutte behov, da hun var omfattet af den personkreds, som i følge aktivlovens § 11 var berettiget til kontanthjælp og aktivering.

Det var nævnets opfattelse, at hjælpen kunne ydes med tilbagebetalingspligt efter aktivlovens § 93, stk. 1, nr. 2, da behovet for hjælp var opstået, fordi modtageren havde været fraværende fra aktivering uden lovlig grund.

Kommunen anførte i sin klage til Ankestyrelsen, at modtagers kontanthjælp udelukkende var bevilget på grund af ledighed. Selvom hun havde valgt at bosætte sig i en lejlighed, hvis omkostninger til husleje og varme klart lå over det niveau som var rimeligt, burde der lægges vægt på, at det var hendes eget valg. Der var således under alle omstændigheder et relativt beskedent beløb til egentlig forsørgelse.

Det var derfor kommunens opfattelse, at afgørelsen havde principiel betydning for, hvornår der, efter § 39, reelt kan modregnes i kontanthjælpen på baggrund af ulovligt fravær fra aktivering, og hvornår forholdene er således, at der skal ydes kompensation for fradraget.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af om nævnets afgørelse om hjælp efter § 81 er i overensstemmelse med praksis, herunder i hvilket omfang fradrag i hjælpen efter aktivlovens § 39 kan kompenseres med hjælp efter § 81, evt. mod tilbagebetaling.

Afgørelse:

Ansøgeren havde ikke ret til økonomisk hjælp efter aktivlovens § 81 til udgifter til kost for december måned 2001.

Begrundelsen var, at behovet for hjælp til forsørgelse ikke kunne anses for en rimeligt begrundet enkeltudgift, da

behovet for hjælp var en konsekvens af ansøgerens fravær uden rimelig grund fra aktivering. Der henvises i den forbindelse til Social Meddelelse SM A-9-02.

I øvrigt ville det have været en omgåelse af aktivlovens § 39 om nedsættelse af kontanthjælp på grund af udeblivelse uden rimelig grund fra aktivering at yde økonomisk hjælp efter lovens § 81 til dækning af forsørgelsesudgifter som følge af, at der er foretaget fradrag i kontanthjælpen efter § 39.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at ansøgerens hjælp for december måned var reduceret efter aktivlovens § 39 på grund af fravær uden rimelig grund i 6 dage og 2 timer i uge 43-46 i 2001 fra aktiveringen.

Ankestyrelsen ændrede således det sociale nævns afgørelse.

LovGuide Socialforvaltning, 6. juli, 2012

© J. H. Schultz information A/S

Kontanthjælp - rådighed - rimelig begrundet enkeltudgift - nødvendige kostudgifter - akut behov for hjælp - forudseelig udgift

A-9-02

Status: Gældende

SM A-9-02**Afgørelse truffet af:** Den Sociale Ankestyrelse**Journalnummer:** J.nr. 200343-01**Afgørelsesdato:** 17. januar 2002**Udsendelsesdato:** 1. marts 2002**Meddelelse om:** kontanthjælp - rådighed - rimelig begrundet enkeltudgift - nødvendige kostudgifter - akut behov for hjælp - forudseelig udgift**Lov, Bek., cirk. etc.:** lov om aktiv socialpolitik - lovbekendtgørelse nr. 614 af 26. juni 2001 § 81**Resumé:**

Et behov for hjælp til forsørgelse i nogle helligdage, der var opstået fordi ansøger ikke var mødt i et åbent aktiviteringstilbud kunne ikke dækkes efter aktivloven.

Begrundelsen var, at der ikke var tale om en rimelig begrundet enkeltudgift, da behovet for hjælp var en konsekvens af hans manglende fremmøde og derfor ikke en uforudseelig udgift.

Sagsfremstilling:

Kommunen meddelte ansøger, at hans hjælp var standset pr. 31. januar 2001 i henhold til aktivlovens §§ 10, 11, 13 og 25. Såfremt han ønskede fortsat hjælp, ville det være med start af ugentlige udbetalinger, indtil han havde haft et stabilt forløb med fremmøde i aktivering. Ligeledes ville der være et åbent tilbud til ham. Det betød, at kontanthjælpen således var afhængig af ansøgers fremmøde i aktivering, idet tilbudet fortsat stod åbent for ham i henhold til § 41 i lov om aktiv socialpolitik. Han ville kun modtage kontanthjælp for de dage, han rent faktisk mødte i aktivering.

Den 1. februar havde kommunen anmodet ansøgers læge om en statusattest. Af denne attest fremgik, at ansøger aktuelt havde været syg med influenza og halsbetændelse fra 11. januar. Endvidere var han opereret for en lille talgknode i højre lyske med infektionsproblemer i efterforløbet. Ansøger forventedes at være rask og arbejdsdygtig fra den 13. februar 2001.

Ved brev af 16. februar meddelte kommunen herefter ansøger, at han ville være berettiget til kontanthjælp i perioden fra 1. februar til 12. februar. Han blev samtidig orienteret om, at der ikke ville kunne udbetales kontanthjælp eller enkeltudgifter, såfremt eventuel fremtidig økonomisk trang skyldtes, at han ikke mødte i aktivering.

Af kommunens journalark fremgik, at ansøger ikke mødte op til aktivering.

Den 16. marts ringede han for at høre, hvorfor han ikke havde modtaget kontanthjælp, hvilket var uforståeligt, da han ikke var rask og skulle til undersøgelse.

Den 29. marts blev der indhentet en ny statusattest, hvor der var redegjort for ansøgers henvendelser og udeblivelser siden den 13. februar. Det var lægens opfattelse, at ansøgers maveproblemer skønnedes at være af moderat karakter og ikke absolut arbejdshindrende.

Kommunen fastholdt herefter, at der ikke var lovhjemmel til at yde økonomisk støtte eller lignende efter lov om aktiv socialpolitik i den nuværende situation.

I forbindelse med ansøgers klage til nævnet, oplyste nævnet den 11. april telefonisk til kommunen, at en afgørelse eventuelt ville gå ud på, at kommunen skulle udbetale "overlevelseshjælp" til ansøger i påsken. Kommunen udleverede herefter rekvisition til Brugsen, hvilket ansøger ikke ville tage imod.

Den 30. april traf nævnet følgende afgørelse. Ansøger var ikke berettiget til at få udbetalt løbende kontanthjælp, jf. lov om aktiv socialpolitik § 25.

Nævnet lagde ved sin afgørelse vægt på, at ansøger ifølge det oplyste fra kommunen ikke havde opfyldt sin rådighedsforpligtelse i henhold til disse regler, da han ikke mødte til kommunens åbne tilbud om aktivering.

Kommunen skønnedes herefter at have været berettiget til at lade udbetalingen af kontanthjælp til ansøger ophøre, jf. aktivlovens § 41.

Nævnet lagde vægt på, at der, som sagen forelå oplyst, ikke sås at være en rimelig grund til, at ansøger afviste tilbudet om aktivering.

Nævnet havde således ikke fundet det godtgjort, at der forelå sådanne omstændigheder i sagen, at det skønnedes, at ansøger ikke kunne arbejde eller deltage i aktivering på grund af sygdom.

Kommunens afgørelse tiltrådtes således for så vidt angik dette.

Nævnet fandt derimod ansøger berettiget til at modtage økonomisk hjælp i henhold til aktivlovens § 81, således at det blev overladt til kommunen nærmere at sikre ansøgers forsørgelse i påsken.

Nævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at ansøger befandt sig i en akut trangssituation.

Det bemærkedes, at ovenstående afgørelse telefonisk var meddelt kommunen.

I klagen til Ankestyrelsen blev det bl.a. anført, at det var kommunens opfattelse, at der efter den seneste stramning af rådighedsreglerne (lov nr. 1310 af 20. december 2000) i lov om aktiv socialpolitik pr. 1. januar 2001 ikke var mulighed for udmåling af kontanthjælp til personer, som ikke var til rådighed for arbejdsmarkedet.

I forlængelse heraf burde det ikke være muligt at yde kontanthjælp til løbende forsørgelse i henhold til samme lovs § 81, da forsørgelse i den situation ikke kunne anses for at være en rimeligt begrundet enkeltudgift, men et løbende behov for forsørgelse udsprunget af, at personen ikke reelt ønskede at stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Det sociale nævn pålagde kommunen at sikre ansøgerens forsørgelse i påsken, men uden nogen rimelig begrundelse.

Det ville være vanskeligt at vurdere i hvilke lignende situationer, der fremover skulle ydes kontanthjælp, eller om der i givet fald skulle ydes forsørgelseshjælp i week-ends og helligdage.

I forbindelse med genvurderingen fandt nævnet, at der efter aktivlovens § 81 som enkeltudgifter kunne ydes hjælp til kostudgifter, jf. SM O-6-97. Nævnet fandt således ikke, at enkeltstående hjælp til kost var at betragte som hjælp til løbende forsørgelse.

Nævnet fandt heller ikke, at det var en betingelse for at få hjælp efter aktivlovens § 81, at klager havde opfyldt sin rådighedsforpligtelse. Hvis betingelserne i § 81 var opfyldt, skulle hjælpen ydes - eventuelt mod tilbagebetaling, hvis betingelserne i aktivlovens § 93 var opfyldt.

Nævnet fandt ved sin afgørelse, at den omstændighed, at klager søgte overlevelseshjælp før påskehelligdagene, hvor kommunens aktiveringstilbud ikke kunne benyttes, måtte bevirke, at han i en kortere periode her i påskehelligdagene måtte være omfattet af aktivlovens § 81, idet ansøger stod uden mulighed for forsørgelse. På denne baggrund fandt nævnet, at han var berettiget til overlevelseshjælp, uanset at der var tale om en udgift, som han havde kunnet forudse.

Afgørelsen var truffet efter en konkret vurdering i forhold til ansøgers situation på det pågældende tidspunkt, hvor han efter det oplyste var helt uden forsørgelsesgrundlag. Det var således oplyst, at hans familie ikke længere var indstillet på at hjælpe.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af om en ansøger, der ikke var fundet berettiget til løbende kontanthjælp efter aktivlovens § 25, da han efter kommunens skøn ikke opfyldte sin rådighedsforpligtelse, var berettiget til forsørgelse efter § 81.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt, at nævnet ikke havde været berettiget til at pålægge kommunen at yde økonomisk hjælp i henhold til aktivlovens § 81 til ansøger, således at det blev overladt til kommunen nærmere at sikre ansøgers forsørgelse i påsken.

Begrundelsen for afgørelsen var, at udgiften ikke kunne anses for at være en rimelig begrundet enkeltudgift.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen til grund, at nævnet ikke havde fundet ansøger, berettiget til løbende kontanthjælp efter lovens § 25, da han ikke ønskede at tage imod et rimeligt tilbud om aktivering, jf. lovens § 16.

Ansøgers behov for forsørgelse var en konsekvens af, at han var udeblevet fra aktivering. Der var derfor ikke tale om en uforudseelig udgift.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt på, at forsørgelsesudgifter i forbindelse med week-ends og helligdage normalt afholdtes af den løbende kontanthjælp, og at det falder udenfor formålet med § 81 generelt at yde økonomisk hjælp i de situationer, hvor en ansøger ikke ønsker at opfylde sin rådighedsforpligtelse.

Ankestyrelsen ændrede således det sociale nævns afgørelse.

Kontanthjælp - rimeligt begrundede enkeltudgifter - husleje - fravær uden rimelig grund - fradrag - afgørende betydning

13-09

Status: Gældende

(13-09)

Afgørelse truffet af:	Afgørelsesdato:	Uds. dato:	Nummer:	J.nr.
Ankestyrelsen	10-12-2008	26-01-2009	13-09	2000262-08

Principafgørelse om: kontanthjælp - rimeligt begrundede enkeltudgifter - husleje - fravær uden rimelig grund - fradrag - afgørende betydning

Lov: Lov om aktiv socialpolitik - lovbekendtgørelse nr. 1460 af 12. december 2007 - § 38d og § 81

Resumé:

Der kunne undtagelsesvis ydes økonomisk hjælp til betaling af huslejerestance, selvom behovet var opstået som følge af, at ansøger uden rimelig grund var udeblevet fra en jobsamtale og ikke fik udbetalt kontanthjælp i en periode.

Begrundelsen var, at hjælpen hertil efter en konkret vurdering blev anset for at være af helt afgørende betydning for familiens livsførelse.

Det var første gang, ansøger var pålagt sanktion og første gang, der var søgt hjælp til betaling af huslejerestance.

Sagsfremstilling:

Kommunen traf afgørelse om, at ansøger i en periode på ca. 2 måneder ikke havde ret til kontanthjælp, idet hun uden rimelig grund var udeblevet fra jobsamtale.

Ansøger søgte kommunen om enkeltydelse til dækning af husleje i 2 måneder.

Kommunen traf afgørelse om, at hun ikke havde ret til økonomisk hjælp til betaling af husleje.

Det fremgik af kommunens afgørelse, at årsagen til den manglende betalingsevne var, at ansøger på grund af udeblivelse uden rimelig grund fra tilbud var blevet sanktioneret i kontanthjælpen. Behovet for hjælp kunne ikke anses for en rimeligt begrundet enkeltudgift, da behovet var en konsekvens af fravær uden rimelig grund fra aktivering.

Kommunen henviste til lov om aktiv socialpolitik § 81 og til Principafgørelse A-19-02.

Det sociale nævn ændrede kommunens afgørelse.

Nævnet fandt, at betingelserne for undtagelsesvist at yde hjælp til denne forudseelige udgift efter en konkret vurdering var opfyldt.

Nævnet lagde til grund, at ansøger ikke havde modtaget hjælp til huslejerestance tidligere.

Nævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at afholdelse af udgiften måtte anses for at være af helt afgørende betydning for familiens livsførelse.

Nævnet lagde herved vægt på, at ansøger var enlig forsørger for 4 mindreårige børn, og at fogeden havde indledt en sag om udsættelse fra hendes lejemål.

Nævnet fandt således, at det forhold, at ansøgers behov for økonomisk hjælp til afholdelse af udgiften var opstået som en følge af en sanktion i hendes kontanthjælp, ikke medførte, at der under disse omstændigheder kunne gives afslag på hjælp efter aktivlovens § 81, sidste punktum. Hensynet til familiens livsførelse vejede således i den konkrete situation tungere end hensynet til at forhindre omgåelse af sanktionsreglerne i aktivlovens kapitel 4, jf. §§ 38 a-41. Nævnet havde i denne sammenhæng lagt vægt på, at det ikke var oplyst, at kommunen tidligere havde truffet afgørelse om sanktioner i den løbende hjælp.

Nævnet henviste i øvrigt til Principafgørelse A-9-02, hvoraf det fremgik, at der skulle foretages en konkret vurdering af ansøgningen på trods af hensynet til at hindre omgåelse.

Endelig henledte nævnet kommunens opmærksomhed på muligheden for, såfremt betingelserne herfor var opfyldt at gøre hjælpen tilbagebetalingspligtig efter aktivlovens § 93, stk. 1.

Kommunen klagede over nævnets afgørelse.

I klagen var det anført, at nævnets afgørelse stred mod Principafgørelse A-19-02, hvor en ansøger ikke havde ret til dækning af forsørgelsesbehov opstået som følge af fradrag i kontanthjælpen på grund af fravær uden rimelig grund fra aktivering. Begrundelsen var, at behovet for hjælp til forsørgelse ikke kunne anses for en rimeligt begrundet enkeltudgift, da behovet for hjælp var en konsekvens af ansøgers fravær uden rimelig grund fra aktivering.

Sagen blev behandlet i principielt møde som et supplement til Principafgørelsen A-19-02.

Afgørelse:

Ankestyrelsen tiltrådte det sociale nævns afgørelse.

Ankestyrelsen fandt, at afholdelsen af udgiften var af helt afgørende betydning for ansøger og hendes families livsførelse.

Det fremgik af sagen, at baggrunden for ansøgningen om økonomisk hjælp var, at ansøger uden rimelig grund var udeblevet fra en samtale, og at kommunen havde truffet afgørelse om ikke at udbetale kontanthjælp i en periode, jf. aktivlovens § 38 d, stk. 1.

Der kunne efter reglerne ydes hjælp til rimelig begrundede enkeltudgifter. Hjælpen kunne normalt kun ydes, når udgiften var opstået af et behov, der ikke havde kunnet forudses. Efter en konkret vurdering kunne der undtagelsesvis ydes hjælp til en udgift, der havde kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften var af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse.

Ankestyrelsen lagde vægt på omstændighederne i sagen. Det fremgik, at ansøger ikke tidligere var blevet sanktioneret for udeblivelser fra samtaler, at hun ikke tidligere havde modtaget hjælp til huslejerestance, og at hun var enlig forsørger til 4 børn, herunder et barn, som var autist.

Ankestyrelsen fandt således, at afholdelsen af udgiften til husleje var af helt afgørende for familiens særlige behov for stabilitet, og der kunne derfor ydes hjælp til at sikre, at familien kunne blive i lejligheden efter aktivlovens § 81.

Ankestyrelsen bemærkede, at kommunen, hvis den fandt, at betingelserne var opfyldt, kunne gøre hjælpen tilbagebetalingspligtig efter aktivlovens § 93, stk. 1.

Kontanthjælp - enkeltydelser - overlevelseshjælp - hjælp til forsørgelse - separation

250-09

Status: Gældende

(250-09)

Afgørelse truffet af:	Afgørelsesdato:	Uds. dato:	Nummer:	J.nr.
Ankestyrelsen	18-11-2009	30-12-2009	250-09	2200031-09

Principafgørelse om: kontanthjælp - enkeltydelser - overlevelseshjælp - hjælp til forsørgelse - separation

Lov: Lov om aktiv socialpolitik - lovbekendtgørelse nr. 946 af 1. oktober 2009 - § 81
Danmarks Riges Grundlov - Lov nr. 169 af 5. juni 1953 - § 75, stk. 2

Resumé:

Ansøger, der havde en sag om separation under behandling i statsforvaltningen, havde ret til at få dækket nødvendige udgifter til mad og husleje efter aktivlovens bestemmelse om enkeltydelser, indtil bevilling af separation forelå.

Ankestyrelsen tog udgangspunkt i, at ansøger ikke blev forsørget af ægtefællen, og at kommunen ikke havde mulighed for at pålægge ægtefællen at opfylde denne forpligtelse.

Ansøger var således uden forsørgelsesgrundlag, mens sagen om separation var under behandling. Kommunen kunne derfor ikke afvise ansøger den nødvendige hjælp.

Sagsfremstilling:

Ansøger blev afskediget i september 2008. Han fik afslag på kontanthjælp, fordi han ikke havde haft 300 timers ustøttet arbejde. Han og hustruen levede af hustruens særlige ydelse. Medio november 2008 fraflyttede han den fælles bolig, fordi parret besluttede, at de ville separeres, og han fandt en bolig med en husleje på 1200 kr. pr. måned. Den 25. november 2008 underskrev parret ansøgning om separation og sendte den til Statsforvaltningen.

Kommunen bevilgede overlevelseshjælp og økonomisk støtte til husleje til ham efter aktivlovens § 81 fra den dag, hvor parret underskrev anmodning om separation.

Kommunen vurderede med henvisning til Principafgørelse A-28-07, at han ikke kunne få udbetalt kontanthjælp, før der forelå en separationsbevilling.

Det sociale nævn hjemviste sagen til ny behandling og afgørelse. Nævnet begrundede afgørelsen med, at der ikke var lovhjemmel til at bevilge løbende økonomisk støtte til forsørgelse i form af husleje og overlevelseshjælp efter aktivlovens § 81.

Kommunen klagede over nævnets afgørelse og henviste til Principafgørelse 118-09 om bevilling af overlevelseshjælp efter aktivlovens § 81.

Nævnet bemærkede ved genvurdering af sagen, at der i Principafgørelse 118-09 var tale om en afgrænset periode.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, om nævnets afgørelse var i overensstemmelse med Ankestyrelsens praksis, der var meldt ud ved Principafgørelse 118-09.

Afgørelse:

Kommunen var berettiget til at give ansøger hjælp efter § 81 i aktivloven til nødvendige udgifter til mad og husleje fra november 2008 indtil bevilling af separation.

Ankestyrelsen tog udgangspunkt i, at ansøger ikke var berettiget til løbende hjælp til forsørgelse.

Ankestyrelsen tog desuden udgangspunkt i, at hans forsørgelse som udgangspunkt påhvilede hustruen, så længe ægteskabet ikke formelt var opløst, uanset at han var fraflyttet den fælles bolig, og parret havde underskrevet og sendt ansøgning om separation.

I den forbindelse blev der henvist til Principafgørelse A-28-07, hvorefter den gensidige forsørgelsespligt først ophørte ved separation eller skilsmisse. Opløsningen af ægteskabet forudsatte således en formel retshandling fra den kompetente myndigheds side, før anmodning om separation og den faktiske samlivsophævelse fik retsvirkning.

Ankestyrelsen tog endelig udgangspunkt i, at hustruen ikke forsørgede ham, og at kommunen ikke havde mulighed for at pålægge hende at opfylde denne forpligtelse.

Han var således uden forsørgelsesgrundlag, mens sagen om separation var under behandling i statsforvaltningen. Kommunen kunne derfor ikke afvise ham den nødvendige hjælp.

Efter grundlovens § 75, stk. 2 er den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis forsørgelse ikke påhviler nogen anden, berettiget til hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de forpligtelser, som loven herom påbyder.

Efter § 1 i aktivloven er formålet med loven blandt andet at skabe et økonomisk sikkerhedsnet for enhver, som ikke på anden måde kan skaffe det nødvendige til sig selv og sin familie.

Efter § 81 i aktivloven kan kommunen yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter til en person, som har været

ude for ændringer i sine forhold, hvis den pågældendes egen afholdelse af udgifterne i afgørende grad vil vanskeliggøre den pågældendes og familiens muligheder for at klare sig selv i fremtiden. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses. Kommunen kan dog efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse

Ankestyrelsen vurderede, at udgifter til kost og husleje var rimelige begrundede enkeltudgifter, og at ansøger havde været ude for ændringer i sine forhold.

Ankestyrelsen lagde i den forbindelse vægt på, at ægteparret havde ophævet samlivet, at de havde indgivet separationsbegæring, og at afgørelsen alene afventede statsforvaltningens sagsbehandling. Der var derfor tale om udgifter i en kortere begrænset periode.

Ankestyrelsen vurderede desuden, at udgifterne kunne forudses, men at afholdelsen af udgifterne var af helt afgørende betydning for hans livsførelse, idet der var tale om nødvendige udgifter til kost og husleje.

På denne baggrund vurderede Ankestyrelsen, at kommunen med rette havde henvist til § 81 ved bevilling af hjælpen.

Ankestyrelsen fandt ikke grundlag for at ændre kommunens konkrete vurdering af, hvad den nødvendige hjælp til mad og husleje omfattede.

Ankestyrelsen ændrede således afgørelsen fra det sociale nævn.

Kontanthjælp - enkeltydelser - overlevelseshjælp - hjælp til forsørgelse - standsning - ægtefæller

118-09

Status: Gældende

(118-09)

Afgørelse truffet af:	Afgørelsesdato:	Uds. dato:	Nummer:	J.nr.
Ankestyrelsen	06-05-2009	28-05-2009	118-09	2000576-08

Principafgørelse om: kontanthjælp - enkeltydelser - overlevelseshjælp - hjælp til forsørgelse - standsning - ægtefæller

Lov: Lov om aktiv socialpolitik - lovbekendtgørelse nr. 1460 af 12. december 2007 - § 81

Resumé:

Der var ret til hjælp til nødvendige udgifter, herunder til kost, efter at den løbende kontanthjælp var standset.

Ankestyrelsen fandt, at det var afgørende for ansøgerens livsførelse, at han fik hjælp til nødvendige udgifter, herunder til kost, mens kommunen behandlede ansøgningen om genoptagelse af kontanthjælpen.

Kommunen havde standset kontanthjælpen til ansøgeren, da han giftede sig med en kvinde med bopæl i udlandet, da hendes indtægts- og øvrige forhold skulle afklares. Hverken ansøgeren selv eller ægtefællen havde efter det oplyste indtægt og formue

Ankestyrelsen tog kun stilling til klagen over afslag på ansøgningen om overlevelseshjælp. Klagen over kommunens afgørelse om standsning af løbende kontanthjælp skulle behandles af beskæftigelsesankenævnet.

Sagsfremstilling:

Kommunen standsede kontanthjælpen til ansøgeren pr. 1. oktober 2008, da han giftede sig med en kvinde fra udlandet den 15. september 2008, og hendes indtægts- og øvrige forhold først skulle afklares.

Ansøgeren gjorde indsigelse imod standsningen af kontanthjælpen pr. 1. oktober 2008, og i den forbindelse søgte han overlevelseshjælp. Han oplyste, at han ikke havde noget at leve af, og at ægtefællen i udlandet heller ikke havde indtægter og formue.

Kommunen traf afgørelse om afslag på overlevelseshjælp.

Det sociale nævn stadfæstede kommunens afgørelse om afslag på overlevelseshjælp.

Nævnet begrundede afgørelsen med, at han ikke havde været udsat for en social begivenhed i aktivlovens forstand.

Nævnet lagde vægt på Principafgørelse A-16-08, hvoraf det fremgik, at ægtefællers gensidige forsørgelsespligt først ophørte ved separation eller skilsmisse. Nævnet fandt ikke, at det faktum, at ansøgerens hustru ikke havde opnået opholdstilladelse/arbejdstilladelse kunne ændre ved afgørelsen.

Desuden vurderede nævnet, at hjælpen ikke kunne anses for en rimeligt begrundet enkeltudgift, der var opstået af et behov, som ikke havde kunnet forudses.

Nævnet lagde vægt på, at udgifter til forsørgelse var en tilbagevendende fast udgift, som det forudsattes, at der blev taget højde for ved budgetlægningerne.

Ansøgeren klagede over nævnets afgørelse.

I klagen til Ankestyrelsen anførtes det, at han intet havde at leve for.

Sagen blev behandlet i principielt møde for at afklare praksis for hjælp til overlevelse efter aktivlovens § 81 og betydningen af, at ansøgeren havde indgået ægteskab med person, der boede i et andet land. Nævnet havde henvist til Principafgørelse A-16-08, der vedrørte kontanthjælp, når ægtefæller var bosat i to forskellige lande.

Afgørelse:

Ansøgeren havde ret til hjælp til nødvendige udgifter, herunder til kost, fra 1. oktober 2008 til 19. december 2008, hvor kontanthjælpen var standset.

Begrundelsen var, at det var afgørende for ansøgerens livsførelse, at han fik hjælp til nødvendige udgifter, herunder til kost, efter at hans løbende kontanthjælp var blevet standset.

Ankestyrelsen var enig med kommunen og nævnet i, at ægtefællens forhold indgik ved vurderingen af ansøgerens behov for økonomisk hjælp, uanset at ægtefællen boede i udlandet.

Det fremgik, at ansøgeren selv ikke havde indtægt eller formue, og at han havde oplyst, at hans kone i udlandet heller ikke havde indtægt og formue og således ikke havde noget at bidrage med.

Ansøgeren havde således ikke noget at leve af, da kommunen standsede kontanthjælpen på grund af, at han var blevet gift, og mens sag om genoptagelse af kontanthjælpen blev behandlet. Efter det oplyste var kontanthjælpen standset den 1. oktober 2008 og genoptaget 17. december 2008.

Ankestyrelsen ændrede således det sociale nævns afgørelse og hjemviste sagen til kommunen.

Kommunen skulle træffe en ny afgørelse om, hvilke beløb ansøgeren havde ret til på det grundlag, der var oplyst om hans og hans hustrus økonomiske forhold i den pågældende periode.

Det bemærkedes, at Ankestyrelsen alene havde taget stilling til kommunens afslag på hans ansøgning om overlevelseshjælp.

Hans klage over kommunens afgørelse om standsning af løbende kontanthjælp skulle behandles af beskæftigelsesankenævnet.

Ankestyrelsen havde derfor ikke kunnet tage stilling til, om det var med rette, at kommunen standsede hans kontanthjælp pr. 1. oktober 2008.

Det bemærkedes dog, at Ankestyrelsen fandt det kritisabelt, at hverken kommunen eller det sociale nævn havde videregivet klagen over standsningen af hans kontanthjælp til beskæftigelsesankenævnet.

Ankestyrelsen henstillede, at kommunen nu genvurderede afgørelsen om standsning af den løbende kontanthjælp pr. 1. oktober 2008, og videresendte sagen til beskæftigelsesankenævnet til behandling, hvis kommunen opretholdt afgørelsen.

Det tilføjedes, at hvis der senere blev truffet afgørelse om, at han i perioden fra 1. oktober 2008 til 17. december 2008 havde ret til kontanthjælp, kunne kommunen træffe afgørelse om tilbagebetaling af hjælp, der dækkede samme tidsrum og samme formål som den udbetalte hjælp.